Dosarul nr.2-8192/24
2-24066368-12-2-18062024

H O T Ă R Â R E
În numele Legii

27 noiembrie 2024 mun.Chişinău

Judecătorul Judecătoriei Chişinău (sediul Centru) Lorina Ciubotaru examinând în procedura cererilor cu valoare redusă, cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de OCN ÎCS „Express Leasing & Microcredit" SRL împotriva lui Carp Nicolae și Carp Radu cu privire la încasarea în mod solidar a datoriei şi cheltuielilor de judecată

a c o n s t a t a t:

Argumentele participanților la proces:

La 18 iunie 2024 OCN ÎCS „Express Leasing & Microcredit" SRL a depus în cererea de chemare în judecată împotriva lui Carp Nicolae și Carp Radu cu privire la încasarea în mod solidar a datoriei şi cheltuielilor de judecată.

În motivarea cererii de chemare în judecată OCN ÎCS „Express Leasing & Microcredit" SRL a indicat că în baza contractului de credit nr. ***** din 01 decembrie 2021 și a Acordului adițional nr. 1 din 30 iunie 2022 a acordat lui Carp Nicolae un credit în sumă de 7 922,02 USD.

Evidențiază că valoarea totală a contractului a format suma de 13 979,06 USD, care trebuia achitată de către pârâți în 72 rate lunare, până la data de 07 decembrie 2027, conform anexei nr. 1 (Graficul de achitare) din contractul de credit menționat, echivalent în lei MD la cursul de achitare, stabilit la ziua efectuării plății (pct. 5.2 din contract).

Menționează că pârâtul Carp Nicolae în solicitarea de finanțare a împrumutului a indicat la rubrica scopul împrumutului activitatea de antreprenor, și anume pentru dezvoltarea afacerii SRL „Frigotech-Carp", pe care o administrează, iar, potrivit prevederilor art. 34 alin. (3) din Codul Civil, persoana care practică activitatea de întreprinzător sau profesională fără a întruni condițiile stabilite de lege pentru aceasta nu poate invoca lipsa calității de profesionist.

Susține că în baza procesului-verbal de negociere a clauzelor contractuale din 01 decembrie 2021, condițiile contractului de credit au fost negociate în mod individual cu pârâtul Carp Nicolae.

Remarcă că pârâții nu şi-au onorat obligațiunile contractuale privind achitarea în timp util a ratelor şi, astfel, a încălcat prevederile cap. 5 al Contractului de (nu a respectat termenele intermediare de rambursare a ratelor) şi prevederile legislației în vigoare privind executarea obligațiunilor prevăzute la art. 858 Codul civil.

Reține că în temeiul art. 1248, 942 alin. (4) și art. 864 alin. (2) Codul civil, are dreptul la încasarea tuturor datoriilor restante și penalităților de la pârâți în cazul când acesta din urmă nu respectă obligația de a achita la termen şi total datoria.

Afirmă că potrivit contractului de fidejusiune nr. ***** din 01 decembrie 202, pârâtul Carp Radu şi-a asumat obligația de a achita integral datoriile pârâtului Carp Nicolae în cazul neexecutării la timp a obligațiunilor de plată, conform contractului de credit nr. ***** din 01 decembrie 2021.

La 05 februarie 2024 a expediat în adresa pârâților notificările nr. 520 și 521 prin care au fost somați să achite datoria restantă până la data de 25 februarie 2024. Pârâții au fost atenționați că dacă nu va fi achitată datoria restantă, atunci reclamantul îşi asumă dreptul de a declara tot împrumutul scadent și de a cere încasarea întregului împrumut, inclusiv a dobânzii aferente, a penalităților sau a dobânzilor de întârziere şi a cheltuielilor de judecată, precum şi a altor cheltuieli legate de restituirea împrumutului.

Accentuează că pârâții nu au achitat datoria restantă solicitată prin notificare, astfel, la data de 11 martie 2024, pârâților le-au fost expediate notificările cu nr. 1091, 1092 prin care a fost declarat scadent contractului de credit nr. ***** din 01 decembrie 2021 şi a cerut achitarea plăților lunare restante, a penalității, a dobânzii de întârziere și a împrumutului declarat scadent până la 10 aprilie 2024, însă pârâții nu au reacționat la reclamația expediată, lăsând-o fără răspuns şi satisfacție.

Conchide că până în prezent pârâții nu și-au onorat obligațiile asumate, iar la situația din 13 iunie 2024 datoria pe contractul de credit nr. ***** din 01 decembrie 2021 constituie suma totală de 9 607,09 USD formată din plăți lunare restante - 1 188,76 USD, împrumut declarat scadent - 6 043,54 USD, penalitatea - 2 374,79 USD (calculată pentru perioada 07 noiembrie 2023 – 13 iunie 2024: 14,50 USD 28,89 USD + 50,38 USD + 58,50 USD + 74,22 USD + 214,37 USD +1 933, 93 USD = 2 374,79 USD).

Astfel, OCN ÎCS „Express Leasing & Microcredit" SRL solicită încasarea în mod solidar de la Carp Nicolae și Carp Radu în beneficiul său datoria în sumă totală de 9 607,09 USD și cheltuielilor de judecată compuse din taxa de stat în sumă de 5 683 lei. (f.d.4-5).

În conformitate cu art. 276^2 alin. (1) Codul de procedură civilă, dacă valoarea cererii în cauzele de încasare a unei sume de bani nu depăşeşte 10 salarii medii pe economie prognozate la data sesizării instanţei, fără a se lua în considerare dobînzile, penalitățile, cheltuielile de judecată şi alte venituri accesorii, această cerere se examinează ca cerere cu valoare redusă.

În conformitate cu art. 276^3 alin. (1) și (3) Cod de procedură civilă, procedura cu privire la cererile cu valoare redusă este scrisă. În termen de 30 de zile de la comunicarea cererii de chemare în judecată şi a înscrisurilor anexate, inclusiv în cazul comunicării prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor, pîrîtul prezintă instanţei judecătoreşti şi reclamantului o referinţă, precum şi copii

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 19 iunie 2024 s-a primit în procedura de examinare ca cerere cu valoare redusă cererea de chemare în judecată și s-a acordat pârâtului termen de 30 zile pentru depunerea referinței (f.d. 36).

Potrivit art. 276^4 alin. (2) Cod de procedură civilă, dacă, după ce i s-au comunicat cererea de chemare în judecată şi înscrisurile anexate, pîrîtul nu depune referinţă, soluţionarea cererii se face în baza materialelor anexate la dosar.

Pârâții Carp Nicolae și Carp Radu nu s-au prezentat la Oficiul Poștal să recepționeze cererea de chemare în judecată şi înscrisurile anexate expediate pe adresa de domiciliu înregistrată în buletinul de identitate, fapt confirmat prin avizele de recepție

DS8011732290AS și DS8011732289AS (f.d.39-40), la apelurile telefonice nu au răspuns (f.d.43-44), iar alte date de contact lipsesc, fiind astfel întreprinse toate măsurile de comunicare a actelor, în termenul de 30 de zile acordat nu a fost depusă referință și judecătorul a soluționat cauza în baza materialelor anexate la dosar în conformitate cu art. 276[4] alin. (2) Codul de procedură civilă.

Aprecierea instanței de judecată:

Examinând în procedură scrisă cererea de chemare în judecată și materialele dosarului în raport cu prevederile legale, instanța de judecată consideră necesar de a admite parțial acțiunea din următoarele motive.

Conform art. 10 alin. (1) Codul civil, persoanele fizice şi juridice participante la raporturile juridice civile trebuie să își exercite drepturile și să își execute obligațiile cu bună-credinţă, în acord cu legea, cu contractul, cu ordinea publică și cu bunele moravuri. Buna-credinţă se prezumă până la proba contrară.

În conformitate cu art. 130 alin. (1) Codul de procedură civilă, instanța judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multe aspectuală, completă, nepărtinitoare şi nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul şi interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege.

În conformitate cu art. 240 alin. (1) Codul de procedură civilă, la deliberarea hotărârii, instanța judecătorească apreciază probele, determină circumstanțele care au importanță pentru soluționarea pricinilor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părți, legea aplicabilă soluționării pricinii și admisibilitatea acțiunii.

În conformitate cu art. 239 Codul de procedură civilă, hotărârea judecătorească trebuie să fie legală şi întemeiată. Instanța își întemeiază hotărârea numai pe circumstanțele constatate nemijlocit de instanță și pe probele cercetate în ședință de judecată.

Iar, art. 276[4] Codul de procedură civilă stabilește că instanța soluționează cauza și adoptă dispozitivul hotărârii într-un termen de cel mult 6 luni de la data depunerii cererii. Dacă, după ce i s-au comunicat cererea de chemare în judecată și înscrisurile anexate, pârâtul nu depune referință, soluționarea cererii se face în baza materialelor anexate la dosar. Hotărârea judecătorească adoptată se publică pe pagina web a instanței judecătorești și se comunică participanților la proces, inclusiv prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor. Hotărârea judecătorească poate fi atacată cu apel, care se examinează în condițiile prezentului cod.

Din materialele dosarului rezultă că la 01 decembrie 2021 Carp Nicolae s-a adresat OCN ÎCS „Express Leasing & Microcredit” SRL cu cerere, prin care a solicitat acordarea împrumutului în sumă de 7 922,02 USD pe un termen de 72. (f.d.23)

Tot la 01 decembrie 2021 OCN ÎCS „Express Leasing & Microcredit” SRL a încheiat cu Carp Nicolae contractul de credit nr. *****, potrivit căruia ultimul a primit un credit în sumă de 7 922, 02 USD ce urma a fi rambursat în 72 rate a câte 191,94 USD lunar compusă din soldul împrumutului, dobânda contractuală în mărime de 13,3% anual, comision lunar și de acordare, valoarea totală plătibilă fiind de 14 144,66 USD (f.d.9-11).

În scopul rambursării creditului, la 01 decembrie 2021 OCN ÎCS „Express Leasing & Microcredit” SRL a încheiat cu Carp Radu contractul de fidejusiune nr. *****, prin care

ultimul și-a asumat obligația să răspundă solidar cu debitorul Carp Nicolae cu o sumă de 14 144,66 USD pentru executarea obligațiilor aferente contractului de credit nr. ***** din 01 decembrie 2021, în cazul neexecutării sau executării necorespunzătoare de către debitor a acestor obligații. (f.d.15-16)

Potrivit actului de constatare a datoriilor la contractul de credit nr. ***** din 01 decembrie 2021 încheiat între OCN ÎCS „Express Leasing & Microcredit" SRL (creditor), Carp Nicolae (debitor) și SRL „Sauto" (furnizor), creditorul va achita pentru debitor suma de 135 530,84 lei către furnizor în termen de o zi lucrătoare din momentul încheierii prezentului act, precum și în conformitate cu Contractul de colaborare încheiat între Creditor și Furnizor. Achitarea se va efectua în conformitate cu contractul de credit nr. ***** din 01 decembrie 2021 încheiat între Creditor și Debitor. Furnizorul va elibera de facto bunul debitorului numai după înregistrarea gajului și cu acordul scris al Creditorului transmis prin fax, e-mail sau în original către Furnizor. (f.d.22)

Prin ordinul de plată nr. 4782 din 01 decembrie 2021 se confirmă că OCN ÎCS „Express Leasing & Microcredit" SRL efectuat achitarea sumei de 135 530,84 lei către SRL „Sauto" cu destinația plății „acordarea împrumutului conform ACD la contractul de credit ***** din 01 decembrie 2021". (f.d.30)

Potrivit acordului adițional nr. 1 la contractul de credit nr. ***** din 01 decembrie 2021, semnat de OCN ÎCS „Express Leasing & Microcredit" SRL (creditor) și Carp Nicolae (debitor) la 30 iunie 2022 părțile au modificat și completat din Capitolul 1 din condițiile speciale: pct. 1.4. suma totală a contractului 13 979,06 USD și 1.11. comision de administrare lunar 25 USD. În legătură cu modificarea efectuată a fost stabilit un nou grafic de plăți potrivit anexei nr. 1 la adițional. (f.d.13,14)

La 05 februarie 2024 OCN ÎCS „Express Leasing & Microcredit" SRL a expediat în adresa pârâților Carp Nicolae și Carp Radu notificările privind încasarea datoriei restante nr. 520 și 521, prin care au fost somați despre încălcarea condițiilor contractului de credit și a solicitat achitarea plăților lunare restante în sumă de 880,85 USD, plata lunară curentă și penalitatea acumulată. A atenționat despre faptul că în caz de neachitare a datoriei restante în termenul și mărimea stabilită, OCN ÎCS „Express Leasing & Microcredit" SRL va declara scadent contractul de credit prin aviz de exercitarea a dreptului la gaj și va solicita achitarea anticipată integrală a datoriei inclusiv sumele neajunse la scadență și va înregistra un aviz de exercitare a dreptului de gaj asupra bunului gajat conform contractului de credit. Însă acestea nu au fost recepționate, corespondența a fost returnat cu mențiunea „nereclamat". (f.d.25-26)

La 11 martie 2024 OCN ÎCS „Express Leasing & Microcredit" SRL a expediat în adresa pârâților Carp Nicolae și Carp Radu notificările privind declararea scadentă și rezoluțiunea contractului nr. 1091 și 1092, prin care au fost somați privind încălcarea condițiilor contractului de credit și graficul de plăți, a declarat scadent contractul de împrumut/credit nr. ***** din 01 decembrie 2021 și a solicitat achitarea anticipată până la data de 10 aprilie 2024 a plăților declarate scadente în mărime de 7 395,23 USD. Însă acestea nu au fost recepționate, corespondența a fost returnat cu mențiunea „nereclamat". (f.d.27-28)

Conform art. 774 alin. (1) Codul civil, în virtutea raportului obligaţional, creditorul este în drept să pretindă de la debitor executarea unei prestaţii, iar debitorul este ţinut să o execute. Prestaţia poate consta în a da, a face sau a nu face.

Conform art. 776 Codul civil, obligaţiile se nasc din contract, fapt ilicit (delict) şi din orice alt act sau fapt susceptibil de a le produce în condițiile legii.

Conform art. 858 alin. (2) Codul civil, obligaţia trebuie executată în modul corespunzător, cu bună-credinţă, la locul şi în momentul stabilit.

Conform art. 1763 alin. (1) Codul civil, prin contractul de credit, o bancă sau o organizație de creditare nebancară (creditor) se obligă să pună la dispoziția unei alte persoane (debitor) o sumă de bani ca împrumut, cu condiția rambursării ei, a plății dobînzii și a altor plăți aferente, sau își asumă orice alt angajament de a achiziționa o creanță sau de a efectua o plată, de a prelungi termenul de rambursare a datoriei sau de a emite orice garanții.

Conform art. 1764 alin. (1) Codul civil, părţile contractului de credit pot conveni asupra unei dobînzi fixe sau flotante.

Conform art. 1769 alin. (1) lit. d) Codul civil, creditorul poate rezolvi contractul şi cere restituirea creditului şi a sumelor aferente dacă: debitorul nu a executat obligaţia de restituire a cel puţin 2 tranşe ale creditului, atunci cînd contractul prevede restituirea creditului în rate.

Potrivit extrasului privind plățile efectuate, se atestă că pârâtul Carp Nicolae pentru perioada 01.12.2021-23.10.2023 a efectuat achitări în temeiul contractului de credit nr. ***** din 01 decembrie 2021 în sumă totală de 4 219,71 dolari SUA, dar începând cu 07 noiembrie 2023 înregistrează restanțe la plata ratelor scadentă (f.d. 7).

La 11 martie 2024 OCN ÎCS „Express Leasing & Microcredit" SRL a informat pârâții Carp Nicolae și Carp Radu despre acordarea termenului pentru achitarea datoriei declarată scadentă până la data de 10 aprilie 2024, iar dacă până la această dată nu va fi achitată datoria de 7 395,23 USD contractul de credit se consideră rezoluționat.

Ca urmare a declarării unilaterale a rezoluțiunii contractului de credit nr. ***** din 01 decembrie 2021, OCN ÎCS „Express Leasing & Microcredit" SRL solicită în temeiul contractului de credit și contractului de fidejusiune încasarea în mod solidar de la Carp Nicolae și Carp Radu a datoriei în sumă totală de 9 607,09 USD.

Conform art. 901 alin. (1) lit. a), d) și e) și (5) Codul civil, atunci când, fără justificare, debitorul nu își execută obligația, creditorul poate, în condițiile legii și, după caz, ale contractului, la alegerea sa să ceară executarea silită a obligaţiei, să recurgă la rezoluțiunea contractului, să ceară plata de despăgubiri pentru prejudiciul suferit prin neexecutare.

Neexecutarea obligației înseamnă orice abatere, cu sau fără justificare, de la executarea corespunzătoare a obligației și include neexecutarea totală sau parțială a obligației, executarea necorespunzătoare sau cu întârziere a obligației.

Așadar, ținând cont din prevederile normelor de drept citate supra, în raport cu circumstanțele stabilite, instanța de judecată reține că în cazul neexecutării obligației contractuale, creditorul este îndreptățit să solicite achitarea anticipată a sumelor creditului, precum și a penalităților pentru sumele neachitate ale împrumutului la declararea rezoluțiunii contractului.

La caz, neexecutarea există atunci, când debitorul nu a efectuat achitarea totală sau parțială a unei plăți mai mult de 45 zile de la scadența acesteia și/sau în cazul în care pe parcursul unei perioade de 12 luni consecutive trei sau mai multe rate nu au fost achitate

integral la scadență. Ca urmare a neexecutării, creditorul are dreptul la declararea rezoluțiunii contractului și la plata integrală a obligațiilor de către debitor și fidejusor.

Reieșind din probatoriu anexat, judecătorul constată pârâtul Carp Nicolae nu a restituit integral creditul acordat în modul stabilit în anexa la contractului de credit nr. ***** din 01 decembrie 2021și a admis restanță la ratele lunare începând cu 07 noiembrie 2023.

OCN ÎCS „Express Leasing & Microcredit" SRL solicită încasarea datorie în sumă de 9 607,09 USD formată din plăți lunare restante în sumă de 1 188,76 USD, împrumutul scadent în sumă de 6 043, 54 lei și penalitate în sumă de 2 374,79 USD.

În acest context, judecătorul reține că în plățile lunare restante în sumă de 1 188,76 USD sunt incluse și plata comisionului lunar de 25 USD prevăzut în Anexa nr 1 la contractul de credit nr. ***** din 01 decembrie 2021, modificată prin acordul adițional nr. 1 din 30 iunie 2022, care este nejustificat și exagerat.

Potrivit pct. 2.4. din contractul de credit nr. ***** din 01 decembrie 2021, pentru serviciile prestate de creditor în legătură cu utilizarea de debitor a împrumutului, debitorul lunar plătește creditorului comision de administrare a împrumutului, indicat în graficul de plăți și care se include în plata lunară.

Anexa nr 1 la contractul de credit, modificată prin acordul adițional nr. 1 din 30 iunie 2022 prevede cuantumul comisionului de 25 USD, însă judecătorul constată că nu conține tipul serviciilor prestate de reclamantă în legătură cu utilizarea de debitor a creditului, este inechitabilă, abuzivă și încalcă normele imperative ale legii, fiind lovită de nulitate.

În acest context, instanța de judecată relevă că analizând conținutul contractului de credit nr. ***** din 01 decembrie 2021 încheiat între OCN ÎCS „Express Leasing & Microcredit" SRL și Carp Nicolae, care este un contract sinalagmatic ce denotă faptul că odată încheiat acesta dă naștere la obligații reciproce și interdependente pentru ambele părți contractante, fiecare obligație a uneia din părți avîndu-și cauza juridică în obligația juridică a celeilalte părți, însă în speță, se constată că acest contract este elaborat anticipat de către reclamant, cu clauze standarde și care nu au fost negociate individual.

Conform art. 1069 alin. (1)-(3) Codul civil, clauza propusă de una dintre părți nu este negociată individual dacă cealaltă parte nu a putut să-i influențeze conținutul, în special deoarece aceasta s-a elaborat anticipat, indiferent că face parte din clauze standard sau nu.

Dacă una dintre părți propune celeilalte părți să selecteze din mai multe clauze, clauza nu se consideră negociată individual doar pentru că cealaltă parte a selectat din clauzele propuse.

Dacă o clauză a fost propusă ca parte a unor clauze standard, se prezumă că ea nu a fost negociată individual.

Conform art.1072 alin.(1)-(3) Codul civil, Într-un contract dintre un profesionist şi un consumator, clauza care nu a fost negociată individual se consideră abuzivă dacă este propusă de către profesionist şi dezavantajează considerabil, contrar bunei-credinţe, consumatorul.

Articolele 1077-1079 cuprind lista clauzelor considerate abuzive în contractul dintre un profesionist şi un consumator fără necesitatea evaluării lor conform alin.(1) din prezentul articol şi art.1075.

Listele prevăzute de articolele menţionate la alin.(2) nu vor fi interpretate ca liste exhaustive.

Iar articolul 1077 alin.(1) și (2) Codul civil prevede că sunt considerate abuzive clauzele care nu au fost negociate individual şi au ca obiect sau efect:

1) excluderea sau limitarea răspunderii prevăzute de lege a profesionistului în cazul decesului consumatorului sau al vătămării lui corporale ca urmare a acţiunii sau a inacţiunii profesionistului ori a persoanelor care acţionează în numele acestuia;

2) excluderea sau limitarea drepturilor prevăzute de lege ale consumatorului faţă de profesionist sau faţă de o altă parte, în cazul neîndeplinirii totale sau parţiale ori al îndeplinirii necorespunzătoare a oricăreia dintre obligaţiile contractuale ale profesionistului, inclusiv prin:

a) obligarea consumatorului să îşi îndeplinească toate obligaţiile, chiar în cazul în care profesionistul nu îşi respectă obligaţiile corelative;

b) excluderea sau limitarea dreptului consumatorului de a intenta acţiune în instanţă de judecată;

c) obligarea consumatorului să demonstreze un anumit fapt dacă, conform legii, această sarcină îi revine profesionistului;

d) excluderea sau limitarea dreptului consumatorului de a compensa o datorie faţă de profesionist cu o creanţă pe care consumatorul o poate avea faţă de acesta;

3) obligarea consumatorului de a respecta clauze cu care acesta nu a avut posibilitatea reală să se familiarizeze înainte de încheierea contractului;

4) faptul că contractul generează obligaţii în sarcina consumatorului, dar:

a) nu generează obligaţii în sarcina profesionistului; sau

b) obligaţiile profesionistului sînt supuse unei condiţii a cărei îndeplinire depinde doar de voinţa acestuia din urmă;

5) acordarea permisiunii profesionistului de a reţine sumele plătite de consumator, în cazul în care acesta din urmă decide să nu încheie contractul sau să nu îl execute, fără a se prevedea dreptul consumatorului de a primi o compensaţie în sumă cel puţin echivalentă de la profesionist, dacă acesta este partea care recurge la rezoluţiune;

6) solicitarea de la consumatorul care nu şi-a executat obligaţia fără justificare a unei penalităţi disproporţionate în raport cu prejudiciul cauzat prin neexecutarea obligaţiilor contractuale;

7) acordarea dreptului profesionistului la rezoluţiune la discreţia sa, în timp ce consumatorului nu i se acordă aceeaşi posibilitate, sau acordarea permisiunii profesionistului de a reţine sumele plătite pentru bunurile, lucrările sau servicii care nu au fost încă furnizate de către acesta, în cazul în care profesionistul este cel care recurge la rezoluţiune;

8) acordarea posibilităţii profesionistului de a recurge la rezoluţiunea contractului cu durată nedeterminată fără un preaviz în termen rezonabil în formă scrisă, cu excepţia cazurilor în care există motive întemeiate de a face acest lucru;

9) prelungirea de plin drept a unui contract cu durată determinată, în cazul în care consumatorul nu şi-a exprimat intenţia de a-l prelungi sau nu, atunci cînd termenul stabilit pentru ca consumatorul să îşi exprime intenţia de a prelungi contractul este excesiv de devreme;

10) acordarea dreptului profesionistului de a modifica unilateral clauzele fără a avea un motiv întemeiat care să fie precizat în contract;

11) acordarea dreptului profesionistului de a modifica unilateral, fără a avea un motiv întemeiat care să fie precizat în contract sau prin referinţă la dispoziţiile actelor normative în domeniu, orice caracteristici ale bunului, lucrării sau ale serviciului care urmează să fie furnizat sau oricare alte condiţii ale furnizării;

12) prevederea ca preţul bunurilor să fie stabilit în momentul livrării sau acordarea de posibilităţi profesionistului să mărească preţul acestora fără să îi acorde consumatorului dreptul corespunzător la rezoluţiune, în cazul în care preţul final este nejustificat de mărit sau disproporţionat în raport cu preţul convenit la încheierea contractului, ţinîndu-se cont de circumstanţele obiective care au determinat profesionistul să modifice preţul;

13) acordarea dreptului profesionistului de a stabili dacă bunurile, lucrările sau serviciile furnizate sînt conforme cu contractul sau acordarea acestuia a dreptului exclusiv de a interpreta orice clauză din contract;

14) limitarea obligaţiei profesionistului de a respecta angajamentele asumate de către intermediarii ori de către reprezentanţii acestuia sau asumarea angajamentelor de către acesta, cu condiţia respectării unei anumite formalităţi neprevăzute în mod expres de lege;

15) acordarea posibilităţii profesionistului de a-şi transfera drepturile şi obligaţiile în temeiul contractului, fără acordul consumatorului, cu excepţia cazului în care acestea sînt transferate unei entităţi controlate de profesionist sau ca urmare a unei fuziuni ori a unei alte reorganizări, iar un astfel de transfer nu este de natură să afecteze în mod negativ dreptul consumatorului;

16) obligarea consumatorului de a soluţiona orice litigiu exclusiv prin arbitraj, care nu este cerut de lege, sau restricţionarea în mod nejustificat a dovezilor aflate la dispoziţia consumatorului.

(2) Dispoziţiile alin.(1) pct.8), 10) şi 12) se aplică după cum urmează:

1) pct.8) nu aduce atingere clauzelor prin care furnizorul de servicii financiare îşi rezervă dreptul de a recurge la rezoluţiunea unui contract cu termen nedeterminat, fără preaviz, în cazul în care există un motiv justificat, cu condiţia ca furnizorul să aibă obligaţia de a informa de îndată cealaltă parte contractantă sau celelalte părţi contractante în această privinţă;

2) pct.10) nu aduce atingere clauzelor în al căror temei:

a) furnizorul de servicii financiare îşi rezervă dreptul de a modifica rata dobînzii plătibile de către consumator ori datorate acestuia din urmă sau valoarea unor alte taxe pentru servicii financiare, fără preaviz, în cazul în care există un motiv întemeiat, cu condiţia ca furnizorul să aibă obligaţia de a informa de îndată cealaltă parte contractantă sau celelalte părţi contractante în această privinţă şi ca acestea din urmă să aibă libertatea de a recurge, imediat în acest temei, la rezoluţiunea sau, după caz, la restituirea anticipată a sumelor datorate furnizorului, fără vreun cost suplimentar pentru consumator. Prezenta dispoziţie nu afectează dispoziţiile legale mai stringente în raport cu contractele de credit încheiate cu consumatorii;

b) profesionistul îşi rezervă dreptul de a modifica unilateral clauzele unui contract cu durată nedeterminată cu condiţia ca acesta să aibă obligaţia de a-l informa pe consumator cu un preaviz în termen rezonabil şi consumatorul să aibă libertatea de a recurge la rezoluţiune;

3) pct.8), 10) şi 12) nu se aplică:

a) operaţiunilor cu valori mobiliare, instrumente financiare şi alte bunuri, lucrări sau servicii în cazul în care preţul este legat de fluctuaţiile cotaţiei bursiere sau ale indicelui bursier ori ale unei rate de pe piaţa financiară pe care profesionistul nu le poate controla;

b) contractelor de cumpărare sau vînzare a valutei străine, a cecurilor de călătorie sau a ordinelor de plată internaţionale emise în valută străină;

4) pct.12) nu aduce atingere clauzelor de indexare a preţurilor în cazul în care aceste clauze sînt conforme cu legea, cu condiţia ca metoda în conformitate cu care variază preţurile să fie descrisă în mod explicit.

(3) În scopul aplicării dispoziţiilor art.1073 şi 1074, dispoziţiile alin.(1) şi (2) ale prezentului articol se vor citi cu adaptările necesare, astfel încît:

a) trimiterile la profesionist se vor considera trimiteri la partea care a propus clauzele; iar

b) trimiterile la consumator se vor considera trimiteri la partea căreia i s-au propus clauzele.

Conform art.1076 alin.(1)-(4) Codul civil, clauza abuzivă este lovită de nulitate absolută.

Această nulitate de protecţie operează doar în măsura în care anularea clauzei avantajează partea care nu a propus clauza abuzivă.

În cazul în care partea care nu a propus clauza abuzivă este un consumator, instanţa de judecată este obligată să invoce nulitatea din oficiu.

Dacă contractul poate fi, în mod rezonabil, menţinut fără clauza abuzivă, celelalte clauze rămân valabile.

Subsidiar, se reține că Curtea Europeană a Drepturilor Omului în jurisprudența sa a indicat că potrivit Directivei 93/13/CEE din 05 aprilie 1993 privind clauzele abuzive în contractele cu consumatorii, instanța națională să poată verifica, din oficiu, dacă o clauză a contractului dedus judecății are caracter abuziv.

Astfel, fiind examinat contractul de credit nr. ***** din 01 decembrie 2021 încheiat între OCN ÎCS „Express Leasing & Microcredit” SRL și Carp Nicolae, instanța constată că pct. 2.4. din condiții generale și pct. 1.11. și din condițiile speciale, precum și pct. 1.11. din acordul adițional nr. 1 sunt abuzive și urmează a fi anulate din considerentul că nu corespund principiilor de bază stabilite de legislația în vigoare.

Instanța a verificat dacă în contractul încheiat între OCN ÎCS „Express Leasing & Microcredit” SRL și Carp Nicolae au fost indicate în mod transparent motivele care justifică încasarea comisionului de administrare lunară, în condițiile în care creditorul este obligat să furnizeze o contraprestație reală pentru a obține comisionul menționat, iar o asemenea prevedere nu a fost identificată.

Prin urmare, perceperea comisionului de administrare lunară este o plată pentru care creditorul nu a indicat motivele care justifică perceperea unei asemenea sume de la debitor și nici nu a specificat operațiunile concrete pe care creditorul se obligă să le efectueze în schimbul acestui comision.

Așadar, în lipsa precizărilor cu privire la fundamentul perceperii acestui comision ori a destinației acestuia, se consideră că pentru acordarea creditului se percep două costuri dobânda și comisionul, fără ca distincția dintre acestea să fie exprimată în mod clar și inteligibil. Ceea ce creează un dezechilibru semnificativ între drepturile și obligațiile părților,

pentru că nu există, practic, o definire a activităților, pe care organizația de creditare nebancară le prestează, în schimbul comisionului.

La caz, având în vedere că contractul de credit nr. ***** din 01 decembrie 2021 care formează obiectul litigiului, constituie un contract de adeziune, în care clauzele au fost formulate în prealabil de către OCN ÎCS „Express Leasing & Microcredit" SRL, iar Carp Nicolae nu a avut posibilitatea de a influența conținutul lor, fiind pus în situația de a accepta încheierea contractului în condițiile impuse ori de a renunța la încheierea lui, instanța de judecată constată că clauzele indicate la pct. 2.4. din condiții generale și pct. 1.11. și din condițiile speciale în contract, precum și pct. 1.11. din acordul adițional nr. 1 la contract sunt abuzive și lovite de nulitate absolută.

Argumentele reclamantei că pârâtul Carp Nicolae a solicitat creditul în scopul activității de antreprenor, și anume pentru dezvoltarea afacerii SRL „Frigotech-Carp", pe care o administrează și nu poate invoca lipsa calității de profesionist nu pot fi reținute ca temei de admitere integrală a acțiunii.

Or, OCN ÎCS „Express Leasing & Microcredit" SRL la încheierea contractului între profesioniști și/sau consumatori trebuie să respecte prevederile art.1077 Codul civil.

De asemenea nu pot fi reținute nici afirmațiile reclamantei că în baza procesului-verbal de negociere a clauzelor contractuale din 01 decembrie 2021, condițiile contractului de credit au fost negociate în mod individual cu pârâtul Carp Nicolae.

Într-adevăr la materialele dosarului este anexat procesul-verbal de negociere a clauzelor contractuale și declarație nr.***** din 01.12.2021, însă aceste acte sunt formale și tipizate în vederea creării unui vid că condițiile contractuale au fost negociate individual.

Așadar, dat fiind că pârâtul Carp Nicolae pentru perioada 01.12.2021-23.10.2023 a efectuat achitări în temeiul contractului de credit nr. ***** din 01 decembrie 2021 în sumă totală de 4 219,71 dolari SUA ce include și plata comisionului calculat de 740,14 euro, instanța de judecată consideră necesar de a încasa suma totală de 6 349, 68 USD formată din soldul creditului restant în sumă de 5 303,40 USD și suma ratelor lunare restante în sumă de 1 046,28 USD.

Conform art.947 alin. (1) Codul civil, clauza penală este o prevedere contractuală prin care părţile evaluează anticipat prejudiciul, stipulând că debitorul, în cazul neexecutării obligaţiei, urmează să remită creditorului o sumă de bani sau un alt bun (penalitate).

Potrivit pct.1.13 și 8.2 din contractul de credit din 01.12.2021, pentru neachitarea în termen și în mărime deplină, veuna din plățile lunare, precum și alte plăți datorate conform prezentului contract, debitorul va plăti creditorului o penalitate în mărime de 0,5%

Ținând cont că Carp Nicolae nu a rambursat OCN ÎCS „Express Leasing & Microcredit" SRL creditul acordat cu dobânda contractuală în termenul stabilit în contract, acesta urmează să achite penalitatea în sumă de 1 933,93 lei ce constituie un prejudiciu rezonabil cauzat reclamantei în legătură cu executarea tardivă a obligaţiilor, având în vederea perioada de întârziere 07.11.2023 – 13.06.2024 și cuantumul sumei datorate.

Conform art.1767 alin.(1) Codul civil, părţile pot conveni asupra constituirii unor garanţii reale (inclusiv gaj), personale (inclusiv fidejusiune) sau a unor alte garanţii uzuale în practica bancară.

La 01 decembrie 2021 OCN ÎCS „Express Leasing & Microcredit" SRL a încheiat cu Carp Radu contractul de fidejusiune nr. *****, prin care ultimul s-au obligat să răspundă

solidar cu Carp Nicolae pentru neexecutarea sau executarea necorespunzătoare a tuturor obligațiilor prevăzute în contractul de credit nr. ***** din 01 decembrie 2021.

Conform art.1637 alin.(1) Codul civil, obligaţia fidejusorului apare şi devine scadentă doar în măsură în care apare şi devine scadentă obligaţia debitorului faţă de creditor.

Articolul 1640 Codul civil prevede că cu excepţia cazului în care s-a stipulat altfel, obligaţia debitorului şi a fidejusorului este solidară şi, în consecinţă, creditorul poate pretinde executarea solidară de la debitor sau, în limitele garanţiei, de la fidejusor.

Deoarece Carp Nicolae nu își execută în termen obligațiile ce rezultă din contractul de credit nr. ***** din 01 decembrie 2021, fidejusorul Carp Radu răspunde solidar pentru obligațiile acestuia.

Respectiv, pârâții Carp Nicolae și Carp Radu urmează să achite OCN ÎCS „Express Leasing & Microcredit” SRL datoria restantă la creditul acordat în baza contractului de credit din 01 decembrie 2021 în sumă de în sumă de 6 349, 68 USD și penalitate în mărime de 1933,93 USD, iar în total suma de 8 283,61 USD.

În conformitate cu art. 82 Codul de procedură civilă, cheltuielile de judecată se compun din taxa de stat, taxa de timbru și cheltuielile de judecare a cauzei.

În conformitate cu art. 94 alin. (1) și (2) Codul de procedură civilă, instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cerere, părţii care a avut cîştig de cauză cheltuielile de judecată. Dacă acţiunea reclamantului a fost admisă parţial, acestuia i se compensează cheltuielile de judecată proporţional părţii admise din pretenţii, iar pîrîtului – proporţional părţii respinse din pretenţiile reclamantului.

În cazul mai multor reclamanţi sau pîrîţi, aceştia sînt obligaţi să compenseze cheltuielile de judecată în mod egal, proporţional sau solidar, în funcţie de interesul fiecăruia ori de caracterul litigiului dintre ei. Dacă unul dintre coparticipanţi a utilizat mijloace speciale de apărare judiciară, ceilalţi nu sînt responsabili de cheltuielile lui.

Prin ordinul de plată nr.2128 din 14 iunie 2024 se confirmă că OCN ÎCS „Express Leasing & Microcredit” SRL a achitat taxa de stat la depunerea acțiunii în mărime de 5 683 lei (f.d.2).

Însă, dat fiind că acțiunea este admisă parțial, pârâții urmează să compenseze în mod solidar reclamantei cheltuielile de judecată proporțional părții admise, compuse din taxa de stat în sumă de 4 975, 88 lei calculată conform pct. 1.1.3 Legea taxei de stat.

În temeiul art. 774, art.776 Codul civil, art.94, art.238-241, art.243, art.276^2-276^4 Codul de procedură civilă, instanţa de judecată

h o t ă r ă ş t e :

Se admite parțial cererea de chemare în judecată depusă de OCN ÎCS „Express Leasing & Microcredit” SRL împotriva lui Carp Nicolae și Carp Radu cu privire la încasarea în mod solidar a datoriei şi cheltuielilor de judecată.

Se încasează în mod solidar de la Carp Nicolae și Carp Radu în beneficiul OCN ÎCS „Express Leasing & Microcredit” SRL datoria la creditul acordat baza contractului de credit nr.***** din 01 decembrie 2021 în sumă de 6 349, 68 USD și penalitate în mărime de 1933,93 USD, iar în total suma de 8 283,61 (opt mii două sute optzeci și trei, 61) dolari SUA, echivalentul în lei moldovenești conform cursului BNM la data executării hotărârii

judecătorești, precum și cheltuielile de judecată compuse din taxa de stat achitată la depunerea acțiunii în mărime de 4 975, 88 lei (patru mii nouă sute șaptezeci și cinci lei 88 bani).

În rest acțiunea se respinge, ca fiind neîntemeiată.

Hotărârea este cu drept de atac în ordine de apel la Curtea de Apel Chişinău în termen de 30 zile de la data pronunţării dispozitivului hotărârii, prin intermediul Judecătoriei Chişinău (sediul Centru).

Judecător **Lorina Ciubotaru**